

ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА
ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

MODERN TRANSFORMATIONS OF ECONOMY, MANAGEMENT,
AND LAW IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

27 січня 2026 р.
January 27, 2026

м. Кропивницький, Україна
Kropyvnytskyi, Ukraine

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА
ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

**MODERN TRANSFORMATIONS OF ECONOMY, MANAGEMENT,
AND LAW IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**27 січня 2026 р.
January 27, 2026**

**м. Кропивницький, Україна
Kropyvnytskyi, Ukraine**

СЕКЦІЯ 3
SECTION 3

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ
ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES

УДК 615.1:614.2:338.24(477)

Костюк І. А.

к.фарм.н., доцентка,

доцентка кафедри організації та економіки фармації

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

<https://orcid.org/0000-0002-3689-3379>

Смеричинська Д. В.

здобувачка вищої освіти

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

**АДАПТИВНІ МОДЕЛІ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ**

В умовах повномасштабного воєнного конфлікту в Україні проблема доступності лікарських засобів (ЛЗ) набувала критичного значення та стала одним із ключових чинників забезпечення безперервності лікування і фармацевтичної безпеки держави. Руїнування закладів охорони здоров'я та логістичної інфраструктури, тимчасова недоступність стаціонарної аптечної мережі в сільських, віддалених і прифронтових громадах, а також зростання фінансового навантаження на населення суттєво обмежили можливість своєчасного отримання необхідних ЛЗ.

Фізична та економічна доступність ЛЗ є взаємопов'язаними складовими ефективного фармацевтичного забезпечення населення. Умови воєнного стану продемонстрували обмеженість традиційних моделей фармацевтичного обслуговування та зумовили потребу у впровадженні адаптивних організаційних і фінансових механізмів. Особливої актуальності набуває аналіз нових форм забезпечення доступу до ЛЗ та державних програм фінансової підтримки населення, які дозволяють мінімізувати негативний вплив кризових чинників на фармацевтичне забезпечення населення.

Метою роботи є дослідження трансформації механізмів забезпечення фізичної та економічної доступності ЛЗ для населення України в умовах повномасштабного воєнного конфлікту та оцінка ролі адаптивних моделей фармацевтичного забезпечення у збереженні безперервності фармакотерапії.

У результаті дослідження встановлено, що війна суттєво обмежила фізичну доступність ЛЗ, особливо в сільській місцевості та регіонах, які зазнали значних руйнувань аптечної інфраструктури. Запровадження мобільних аптечних пунктів дозволило частково компенсувати дефіцит стаціонарних аптек та забезпечити населення ЛЗ у територіально відділених громадах та на прифронтових територіях, у тому числі з можливістю реалізації програм реімбурсації [1].

Визначено, що проєкт «Укрпошта. Аптека» став ефективним додатковим інструментом підвищення фізичної доступності ЛЗ шляхом їх доставки до населених пунктів з обмеженою аптечною мережею. Реалізація цього проєкту дозволила інтегрувати наявну логістичну інфраструктуру національного

поштового оператора у систему фармацевтичного забезпечення населення, що забезпечило можливість регулярної та прогнозованої доставки ЛЗ. Поєднання логістичних можливостей із цифровими сервісами оформлення замовлень сприяло підвищенню зручності отримання ЛЗ, скороченню часових витрат пацієнтів та зменшенню територіальних бар'єрів доступу, що особливо актуально для маломобільних груп населення та осіб похилого віку [2, 3].

Дослідження впливу державних фінансових ініціатив на забезпечення економічної доступності ЛЗ для населення встановило, що реалізація програм реімбурсації, а також впровадження інструментів прямої та опосередкованої фінансової підтримки, зокрема «Національний кешбек» і «Зимова єПідтримка», сприяли зниженню власних витрат пацієнтів на фармацевтичне забезпечення. Зазначені механізми дозволили частково компенсувати витрати на придбання ЛЗ та підвищили фінансову спроможність населення щодо дотримання призначених схем фармакотерапії. Особливе значення ці ініціативи набули в умовах зниження платоспроможності громадян, посилюючи соціальну спрямованість державної політики у сфері забезпечення доступу до необхідних ЛЗ [4, 5].

Таким чином, в умовах повномасштабного воєнного конфлікту, забезпечення фізичної та економічної доступності ЛЗ стало одним із пріоритетних завдань системи фармацевтичного забезпечення України. Запровадження адаптивних моделей фармацевтичного обслуговування, зокрема мобільних аптечних пунктів і доставки ЛЗ через «Укрпошта. Аптека», дозволило зменшити територіальну нерівність у доступі до ліків та частково компенсувати втрату стаціонарної аптечної мережі. Паралельна реалізація державних програм фінансових підтримки населення сприяла підвищенню економічної доступності ЛЗ і зниженню фінансових бар'єрів для пацієнтів. Синергія фізичних і економічних механізмів доступності сформувала стійку модель фармацевтичного забезпечення, здатну забезпечити безперервність фармакотерапії в умовах кризових викликів та створити підґрунтя для подальшого розвитку системи фармацевтичної допомоги.

Список літератури

1. Маршрути мобільних аптек уже охоплюють понад 1000 населених пунктів – міністр Віктор Ляшко. Міністерство охорони здоров'я. URL: <https://moz.gov.ua/uk/marshruti-mobilnih-aptek-uzhe-ohoplyuyut-ponad-1000-naselenih-punktiv-ministr-viktor-lyashko>
2. Пілотний проєкт «Укрпошта. Аптека» розпочне свою роботу на деокупованих і прифронтових територіях. Щотижневик «Аптека». 2024. №8. URL: <https://www.apteka.ua/article/687700>
3. Пілотний проєкт «Укрпошта. Аптека» спрямований на покращення доступності пацієнтів до ліків – Ігор Смілянський. Щотижневик «Аптека». 2024. URL: <https://www.apteka.ua/article/688044>
4. Національний кешбек. URL: <https://madeinukraine.gov.ua/national-cashback>
5. 4,4 млн українців скористалися Зимовою єПідтримкою – це наймасовіша програма в історії України. Дія. URL: <https://diia.gov.ua/news/144-mln-ukraintsiv-skorystalysia-zymovoiu-iepidtrymkoiu-tse-naimasovisha-prohrama-v-istorii-ukrainy>